

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Vključevanje varnosti in zdravja pri delu v vzgojo in izobraževanje

Seminar
“Varnost in zdravje pri delu v vrtcih in osnovnih šolah”
Brdo pri Kranju, 12. november 2012

Vladka Komel, sekretarka
vladka.komel@gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)

- ✓ agencija EU, ustanovljena leta 1996, z namenom spodbujanja pretoka tehničnih, znanstvenih in gospodarskih informacij med vsemi, ki se ukvarjajo z vprašanji varnosti in zdravja pri delu

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Ključna področja delovanja EU-OSHA

- ✓ evropske kampanje varnosti in zdravja pri delu → ozaveščanje delavcev, delodajalcev in širše javnosti
- ✓ raziskave → identificiranje novih tveganj
- ✓ publikacije → širjenje znanja (prevodi)
- ✓ tekmovanja → informacije o primerih dobre prakse
- ✓ ...
- ✓ <http://osha.europa.eu/sl/>

Nacionalne informacijske točke EU-OSHA

- ✓ predstavljajo agencijo v državah članicah EU, državah kandidatkah, državah članicah EEA/EFTA in koordinirajo aktivnosti na nacionalni ravni
- ✓ naloge slovenske informacijske točke EU-OSHA opravlja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Naloge slovenske informacijske točke EU-OSHA

- ✓ izvajanje tematskih kampanj in projektov na nacionalni ravni
- ✓ izdajanje priročnikov in praktičnih smernic
- ✓ organiziranje konferenc in seminarjev
- ✓ informiranje javnost preko spletnega portala varnosti in zdravja pri delu:

<http://osha.europa.eu/fop/slovenia/sl>

→ v kratkem prenos na spletno stran MDDSZ:

<http://www.mddsz.gov.si/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

**Po podatkih Eurostata je v EU
pogostost nezgod pri delu
med delavci, starimi od 18 do 24 let,
za več kot **40 % višja**,
kot v drugih starostnih skupinah.**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

**Po podatkih Eurostata vsako leto
umre v nezgodah pri delu okoli 430 delavcev,
mlajših od 25 let.**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Razlike med dejavnostmi in poklici so precejšnje.

Najbolj nevarno je prvo leto zaposlitve.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Razlogi za pogoste nezgode pri delu med mladimi

- **nizka kultura varnosti**
- slaba usposobljenost za varno opravljanje delovnih nalog
- neizkušенost – ne zavedajo se tveganj, ki so jim izpostavljeni
- nepoznavanje dolžnosti delodajalca
- nepoznavanje pravic in dolžnosti delavca
- vrste del in delovni pogoji, v katerih delajo mladi
- nezrelost mladih delavcev

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kako zagotoviti mladim varen začetek poklicne poti?

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

**Da bi mladim omogočili
varen začetek poklicne poti,
jim je treba
privzgojiti kulturo varnosti.**

Kultura varnosti

- ✓ varnost in zdravje pri delu mora postati način razmišljanja / ravnanja, ne le nek dodatek / nadgradnja delovnega procesa
- ✓ visoko raven varnosti in zdravja pri delu hitreje dosežejo organizacije, v katerih so zaposleni delavci, ki dobro razumejo pravila varnega dela / imajo razvito kulturo varnosti
- ✓ to je še posebej pomembno danes, v času hitrih sprememb in vse bolj kompleksnega delovnega okolja, ki zahteva neprestano prilagajanje spremembam

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Ozaveščanje mladih

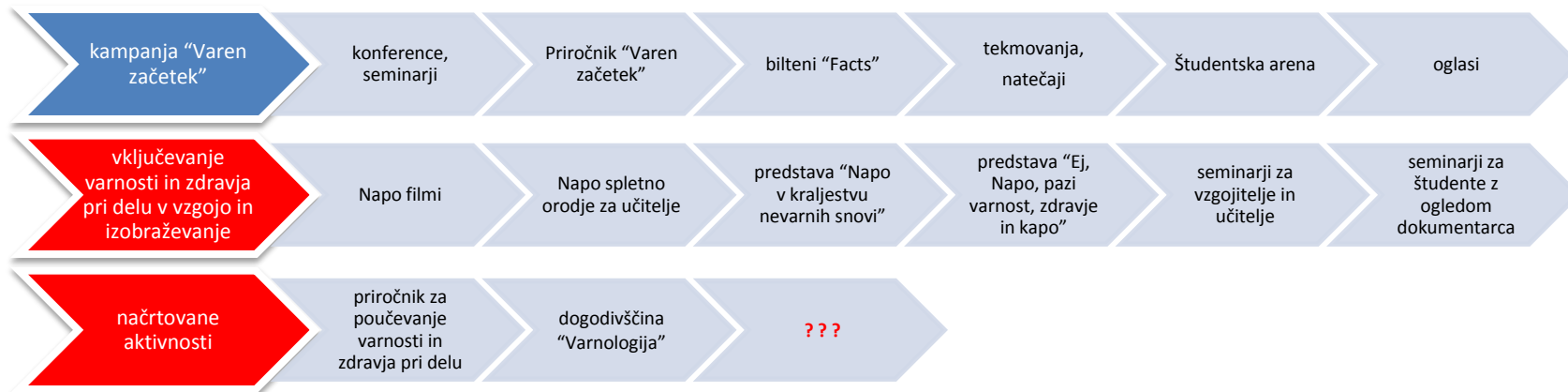
- ✓ otroke je treba poučiti o nevarnostih, ki nanje prežijo v okolju (doma, v šoli, pri igri) → znati morajo poskrbeti za lastno varnost in varnost drugih
- ✓ z odraščanjem se mora otrokov znanje o ocenjevanju in upravljanju tveganj v okolici poglobljati
- ✓ ne gre za to, da bi otroke želeli izolirati in obvarovati pred tveganji → usposobiti jih moramo, da bodo znali prepoznati potencialne nevarnosti in da se bodo nanje znali pravilno odzvati

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Ozaveščanje mladih

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Evropska kampanja 2006 "Varen začetek"

- ✓ konferenca
- ✓ priročnik "Varen začetek"
- ✓ bilteni "Facts"
- ✓ tekmovanje za dobro prakso
- ✓ natečaj "Varen začetek – mladi filmski ustvarjalec leta"
- ✓ kviz Male sive celice
- ✓ oglasi
- ✓ likovni natečaj (2009)
- ✓ spletna stran "Varen začetek"
- ✓ Študentska arena (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2012)

EVROPSKI TEDEN 23. -27. OKTOBER 2006

VAREN ZAČETEK

KAMPANJA "VAREN ZAČETEK"
EVROPSKI TEDEN VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
<http://ew2006.osha.eu.int>

19962006
Evropska agencija
za varnost in zdravje
pri delu
<http://osha.eu.int>

© 2006 OSHA

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Priročnik Varen začetek

- ✓ priročnik sta izdala Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Inštitut za varovanje zdravja RS leta 2006 in ga nato večkrat ponatisnila
- ✓ avtorica besedila je Metka Teržan, dr. med., spec. med. dela, prometa in športa
- ✓ avtorica ilustracij je Mojca Sekulič Fo
- ✓ namenjen je mladim delavcem, študentom in dijakom, pa tudi učencem višjih razredov osnovne šole

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Priročnik "Varen začetek"

- ✓ Tvoje pravice
- ✓ Če si mlajši od 18 let
- ✓ Tvoje dolžnosti
- ✓ Rezila in ostri predmeti
- ✓ Vročina, ogenj, vroče tekočine
- ✓ Kemične snovi
- ✓ Padci
- ✓ Stroji
- ✓ Dvigovanje bremen
- ✓ Nasilje
- ✓ Osebna varovalna oprema
- ✓ Oblačila
- ✓ Življenjske navade in delo
- ✓ Prva pomoč

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Program “Vključevanje varnosti in zdravja pri delu v vzgojo in izobraževanje”

- ✓ izvaja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v tesnem sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter Zavodom RS za šolstvo
- ✓ seznanjanje otrok, učencev, dijakov in študentov z osnovnimi pravili varnega dela → postopno poglobljanje znanj
- ✓ vzgojiteljem in učiteljem **ponuditi različna orodja in pripomočke**, s pomočjo katerih bodo lahko **na zanimiv način približali varnost in zdravje pri delu mladim**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napo animirani filmi

- ✓ prikazujejo Napa in njegove sodelavce, ki se soočajo s temeljnimi vprašanji varnosti in zdravja pri delu
- ✓ liki se izražajo brez besed
- ✓ ponujajo praktične rešitve ali vodijo do njih
- ✓ primerni so za vse starostne skupine
- ✓ prizori so neodvisni drug od drugega; lahko se jih uporabi kot samostojen film ali pa se prikaže posamezne prizore

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kdo je Napo?

- ✓ junak animiranih filmov
- ✓ delavec v katerikoli gospodarski dejavnosti
- ✓ niti dober niti slab delavec
- ✓ niti mlad niti star
- ✓ pomaga nam razumeti različna tveganja, s katerimi se soočamo pri delu

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napovi sodelavci

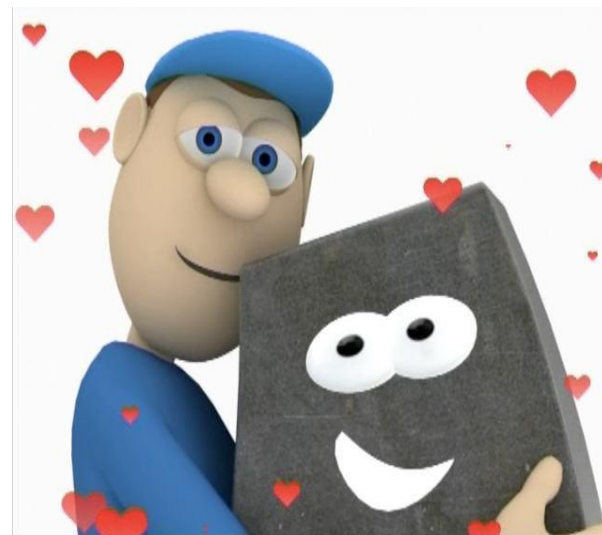
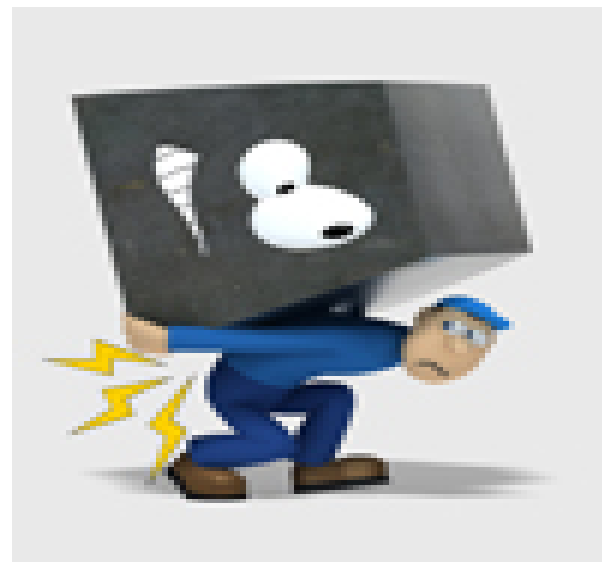

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napo animirani filmi

- ✓ Varen začetek
- ✓ Napove dogodivščine
- ✓ Naredite si breme lažje
- ✓ Prenehajte s tem hrupom
- ✓ Pljuča na delovnem mestu
- ✓ Zaščitite svojo kožo
- ✓ Nevarnost: kemikalije
- ✓ Podrgni in povohaj ... kemična tveganja
- ✓ Zgodba o najboljših znakih
- ✓ Varnost na delovnem mestu in zunaj njega
- ✓ Delajmo skupaj!

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napo animirani filmi

<http://www.napofilm.net/sl/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napo spletno orodje za učitelje

- ✓ **serija izobraževalnega gradiva za učitelje o varnosti in zdravju pri delu**
- ✓ na poučen, a hkrati zanimiv in slikovit način v obliki **Napo filmov** in **ustvarjalnih nalog** osnovnošolskim otrokom predstavlja teme s področja varnosti in zdravja

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napo spletno orodje za učitelje

- ✓ **primer učne ure »Napovi najboljši varnostni znaki«**, ki je namenjena seznanjanju učencev z varnostnimi znaki; starostna skupina 7 – 9 let
- ✓ **primer učne ure »Pazi na svoje telo z Napom«**, ki je namenjena poučevanju učencev o pomenu zaščite kože in hrbta pred vsakodnevnimi tveganji; starostna skupina 7 – 9 let
- ✓ **primer učne ure »Napov lov na nevarnosti«**, ki je namenjena seznanjanju otrok z varnostnimi in zdravstvenimi tveganji, ki so prisotna v šoli in doma; starostna skupina 9 – 11 let

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Napo spletno orodje za učitelje

<http://www.napofilm.net/sl/napo-for-teachers>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Predstava za otroke “Napó v kraljestvu nevarnih snovi”

- ✓ Aleš Kolar, dipl. dramski igralec
- ✓ predstava je namenjena starejšim otrokom v vrtcih in osnovnošolskim učencem (1. triada)
- ✓ **seznanja otroke z oznakami (piktogrami) za nevarne snovi in jih pouči, kako pravilno ravnati z nevarnimi snovmi**
- ✓ v letu 2012 je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve zagotovilo 78 brezplačnih predstav za otroke

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

**“Napó v
kraljestvu
nevarnih
snoví” na
obisku pri
učencih
Osnovne šole
Gabrovka –
Dole
(11.10.2012)**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

**Napova novinarska
konferenci na
Osnovni šoli Toneta
Čufarja, Ljubljana
(14.3.2012)**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Predstava za otroke

“Ej, Napo, pazi na zdravje, varnost in kapo”

- ✓ Aleš Kolar, dipl. dramski igra
- ✓ predstava za osnovnošolske učence (2. triada)
- ✓ kako preprečiti padce in zdrse
- ✓ kako pravilno dvigniti težek predmet s tal
- ✓ kako pravilno nositi torbo
- ✓ kako varno uporabljati lestev
- ✓ kako pravilno ravnati z ostrimi predmeti, vnetljivo tekočino
- ✓ kako pravilno uporabljati računalnik
- ✓ kako ravnati z nasilneži
- ✓ zakaj je hrup škodljiv

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Predstavi za otroke

“Napo v kraljestvu nevarnih snovi” in

“Ej, Napo, pazi na zdravje, varnost in kapo”

- ✓ Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve si bo tudi v bodoče prizadevalo zagotavljati brezplačne predstave za otroke, namenjene njihovemu izobraževanju s področja varnosti in zdravja pri delu
- ✓ prosimo za korekten odnos do igralca

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Seminarji “Varnost in zdravje pri delu v vrtcih in osnovnih šolah”

- ✓ 2. seminar te vrste
- ✓ seminarje organiziramo s finančno pomočjo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu
- ✓ dva vsebinska sklopa:
  - I. del seminarja: varnost in zdravje pri delu za zaposlene v vrtcih in osnovnih šolah
  - II. del seminarja: vključevanje varnosti in zdravja pri delu v vzgojo in izobraževanje

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Načrti za prihodnost

- ✓ priročnik za poučevanje varnosti in zdravja pri delu
- ✓ razvoj dogodivščine "Varnologija" v sodelovanju z Hišo eksperimentov
- ✓ veseli bomo vaših idej in predlogov

Kratek pregled tujih izkušenj

- ✓ zelo različni pristopi
- ✓ nobena država ni uvedla varnost in zdravje pri delu kot samostojnega predmeta → kot element fizike, biologije, gospodinjstva ...
- ✓ Švedska uporabila morda najbolj celovit pristop; učenci sodelujejo pri odločanju o varnostnih vprašanjih preko svojih predstavnikov; pomagajo odkrivati nevarna mesta v šoli
- ✓ Irska uporabila zelo sistematičen pristop; 20-urni poletni seminarji za učitelje; posebni tečaji za učitelje tehničnega pouka

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Hvala za pozornost!

